

PE voorbeeld: Internationale transacties monitoren

Hieruit volgt een leerdoel op de competentie vaktechnische kennis.

In dit voorbeeld wordt één leerdoel helemaal uitgewerkt. Het voorbeeld is zo gekozen, dat het herkenbaar is voor alle ledengroepen. Hou er rekening mee dat de NBA bij het ontwerpen van uw eigen portfolio tussen de 3-5 leerdoelen verwacht. Minder leerdoelen kan, indien u bijvoorbeeld een (post)doctoraal volgt. Meer leerdoelen raden wij af in verband met de haalbaarheid. Hou er verder rekening mee dat uw totale PE-portfolio het niveau van bachelor (AA) of master (RA) moet vertegenwoordigen.

Functie

Ik ben accountant bij een internationale organisatie.

Werkzaamheid

Als onderdeel van mijn rol van accountant, bestaat een deel van mijn werkzaamheden eruit dat ik (inter)nationale betaalstromen van onze relaties monitor en beoordeel. Ik doe dat met behulp van Oracle software die helpt om mogelijk verdachte transacties te identificeren. Vervolgens analyseer ik deze verdachte transacties.

Resultaat van mijn werkzaamheid

Het resultaat van mijn werkzaamheden zou moeten zijn dat onze organisatie niet misbruikt wordt voor financiële fraude, zoals bijvoorbeeld witwassen en terrorismefinanciering. Dat lukt nu bij nationale relaties heel erg goed op basis van de beschikbare informatiebronnen in Nederland. Voor internationale klanten is dat voor mij nog een stuk lastiger.

Leerdoel voortvloeiend uit mijn werkzaamheid

Ik wil leren wat de lokale frauderisicofactoren zijn van onze internationale relaties op basis van regelgeving en cultuur, zodat ik internationale fraudesignalen significant beter leer herkennen en beter kan beoordelen.

Omdat dit een groot leerdoel is, knip ik dit leerdoel op in 2 sub-leerdoelen:

1. Deze PE-cyclus leer ik wat de lokale frauderisicofactoren zijn van onze relaties in China en Zuid-Korea op basis van lokale regelgeving en cultuur.
2. De volgende PE-cyclus leer ik wat de lokale frauderisicofactoren zijn van onze relaties in Brazilië en Venezuela op basis van lokale regelgeving en cultuur.

Voorgenomen leeractiviteiten ter ondersteuning van mijn leerdoel

Deze PE-cyclus ben ik van plan om de volgende leeractiviteiten te ondernemen:

- Het volgen van de tweedaagse training 'Anti Money Laundering en internationale klantrelaties' bij IIR.
- Het bestuderen van de 'Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)' van het Ministerie van Financiën & Ministerie van Justitie en Veiligheid.
- Het bestuderen van de NBA-uitgave 'Rode vlaggen, frauderisico's ontdekken en melden' van Lex van Almelo.
- Het lezen van het boek 'Allemaal andersdenkenden, omgaan met cultuurverschillen' van Geert Hofstede e.a..
- Het interviewen van minimaal twee klanten of lokale accountants werkzaam voor een BIG4 kantoor in China en Zuid-Korea, waarbij ik gebruik maak van een vooraf ontworpen vragenlijst.

Ondernomen leeractiviteiten

Uiteindelijk heb ik de volgende leeractiviteiten ondernomen:

- Helaas ging de training van IIR niet door omdat er te weinig inschrijvingen waren. In plaats daarvan heb ik de 'Leergang CDD' bij een andere cursusaanbieder gevolgd. Deze leergang is breder, maar ging gelukkig ook specifiek in op internationale transacties. Ik heb mijn diploma toegevoegd ter onderbouwing.
- De 'Algemene leidraad Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft)' van het Ministerie van Financiën & Ministerie van Justitie en Veiligheid heb ik bestudeerd. Ik heb een samenvatting toegevoegd ter onderbouwing.
- De NBA-uitgave 'Rode vlaggen, frauderisico's ontdekken en melden' van Lex van Almelo heb ik bestudeerd. Ik heb een samenvatting toegevoegd ter onderbouwing.
- Het boek 'Allemaal andersdenkenden, omgaan met cultuurverschillen' van Geert Hofstede e.a. heb ik gelezen. Ik heb een beknopt boekverslag toegevoegd ter onderbouwing.
- Ik heb twee klanten uit China en Zuid-Korea geïnterviewd, waarbij ik gebruik gemaakt heb van een vooraf ontworpen uniforme vragenlijst. De vragenlijst heb ik toegevoegd als bewijs. Om privacy redenen kan ik de gegeven antwoorden niet toevoegen ter onderbouwing.

- Ik heb de NCI-praktijkgids en het werkboek 'Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering' bestudeerd en gemaakt als onderdeel van de Leergang CDD van Art of Banking. Daarna heb ik het NCI examen 'Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering Module 1' gedaan en gehaald. Mijn diploma heb ik toegevoegd ter onderbouwing.

Reflectie op mijn leerdoel

Om te reflecteren op mijn leerdoel maak ik gebruik van de **STARR**-methode.

Situatie

Een zakelijke relatie uit China betaalde ons een creditnota van €17.500,- voor IT-diensten onze organisatie wilde afnemen, maar die als gevolg van ontwikkelproblemen dit jaar niet geleverd kunnen worden.

Taak

Mijn taak was om de gebruikelijkheid van deze transactie te beoordelen om zo te voorkomen dat wij als organisatie betrokken raken bij fraude als gevolg van witwassen of terrorismefinanciering.

Actie

Naar aanleiding van de leerinterventies die ik ondernomen heb, ging er al snel een alarmbelletje af toen ik deze transactie onder ogen kreeg. Het eerste dat mij opviel, was dat de betaling vanaf een Nederlandse rekening naar ons overgemaakt werd. Hoewel dat niet verboden is, had ik dat niet verwacht. Ik was in de veronderstelling dat de betaling direct vanuit China zou komen. Bovendien stond in de opdrachtregel "[factuurnummer] please change accountnumber for future references". Er was sprake van een transactiegebonden risicofactor 'Betalingen die worden ontvangen van onbekende of niet-verbonden derden'.

Als het om een West-Europese relatie was gegaan, dan had ik de betreffende relatie gebeld en direct om tekst en uitleg over deze transactie gevraagd. Naar aanleiding van de interviews heb ik echter geleerd dat er in China een grote correlatie heerst tussen informatie en vertrouwen, en dat vertrouwen wilde ik niet beschamen met een informatieverzoek. Het opbouwen van een zakelijke relatie is namelijk sowieso al een tijdrovende aangelegenheid. Daarom besloot ik deze betaling eerst zelf zorgvuldig te onderzoeken.

Het volgende dat opviel, was dat de betaling van een particuliere rekening overgemaakt werd. Dat is verdacht, omdat het zakelijk inzetten van een privérekening niet toegestaan is in Nederland en wordt bestempeld als oneigenlijk rekeninggebruik. Het kan natuurlijk wel zo zijn dat een gedelegeerde van onze Chinese relatie daarvan niet op de hoogte is.

Ik besloot openbare bronnen te raadplegen om zo te onderzoeken of ik de identiteit van de betaler kon achterhalen. Helaas had Google verschillende hits op de naam. Maar met behulp van LinkedIn kon ik de juiste persoon achterhalen, omdat het betreffende profiel beschreef dat deze persoon als freelancer werkt voor onze relatie in China. Het bleek een 48-jarige man van Chinese afkomst. Dat zou de betaling kunnen verklaren, maar de man had nauwelijks connecties op LinkedIn en nooit iets gepost. Dat vond ik verdacht, omdat zijn CV ruim 25 jaar terugging. Het raadplegen van de website van de KvK leerde dat de man niet was ingeschreven als freelancer/ondernemer in Nederland.

Alles afwegende besloot deze transactie als verdacht aan te merken. Ik heb onze afdeling Legal & Compliance betrokken bij deze transactie en gezamenlijk hebben wij besloten om een melding ongebruikelijke transactie te doen bij de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-Nederland). Ook heb ik onze relatie in China op de hoogte gebracht en om een reactie gevraagd. Het mooie was, dat ik onze relatie niet om informatie hoefde te vragen, maar direct uitleg en toelichting kon geven op basis van mijn leeractiviteiten.

Resultaat

Door mijn optreden heb ik kunnen voorkomen dat onze relatie in China slachtoffer werd van een misdrijf, waarbij onze organisatie betrokken zou raken. Ik heb daarmee niet alleen fraude kunnen voorkomen, maar ook een reputatierisico voor onze organisatie.

Reflectie

Zonder mijn leerdoel en de bijbehorende leeractiviteiten, had ik dit fraudesignaal waarschijnlijk niet opgepikt en was onze relatie en onze organisatie – het slachtoffer geworden van fraude. Onze relatie in China bleek gehackt waarbij de creditnota werd gestolen. Door die te betalen en direct te verzoeken het rekeningnummer te wijzigen, hoopte de fraudeur uiteindelijk geld aan ons te verdienen.

In China blijkt dit een gangbare manier van frauderen te zijn. Door het betalen van een bescheiden bedrag vanaf een nieuw rekeningnummer proberen de fraudeurs vertrouwen te wekken. Vervolgens wachten ze af tot onoplettende medewerkers grote betalingen doen naar het nieuwe rekeningnummer. Zonder de leerinterventies was ik en mijn organisatie hier wellicht ook ingetrapt.

Ik heb deze PE-cyclus geleerd om fraudesignalen sneller en beter te herkennen. Maar ik heb ook geleerd om eerst een degelijke analyse te doen om mijn vermoeden te bevestigen, alvorens aan de bel te trekken. Daarmee kom ik professioneler over naar mijn 2^e lijns Legal & Compliance collega's en naar onze relatie in China. Respectievelijk waren ze onder de indruk van, en dankbaar voor mijn grondige risicogerichte analyse en conclusie.

Op basis van deze reflectie heb ik mijn eerste subleerdoel gehaald.